

KLAUDIA CWOŁEK

redaktor wydania

Na 28 października zaplanowano otwarcie gliwickiego odcinka autostrady, łączącego Sośnicę z Kleszczowem. Władzom miasta bardzo zależało, żeby uruchomić go przed szczytem komunikacyjnym, związanym z uroczystością Wszystkich Świętych. Wybierając się na cmentarz, warto jednak pamiętać, że tłoku i tak nie da się uniknąć. Dlatego zachęcam do zapoznania się z informacjami i przestrożkami na stronach IV i V.

ZA TYDZIEŃ

- **MÓWIĄ ŚWIADKOWIE.** Raid śladem deportacji Ślązaków do ZSRR.
- **PIELGRZYMKĄ WYCISZENIA.** Grupa diecezjan z biskupem ordynariuszem wróciła z Fatimy.
- **ZMARŁ O. JAN IGIELSKI.** Wspomnienie o gliwickim redemptoryście.

Kwesta na cmentarzach

Zbierają na hospicjum

Jak co roku 1 listopada na cmentarzach Gliwic odbędzie się zbiórka ofiar na rzecz gliwickiego Hospicjum Miłosierdzia Bożego.

Kwesta odbędzie się na cmentarzach: Centralnym, Lipowym i parafialnym przy ul. Św. Wojciecha w Gliwicach oraz w Ostropie.

Ofiary będą zbierać pracownicy i wolontariusze do puszek oznaczonej logo hospicjum.

Hospicjum znajduje się przy ul. Daszyńskiego 29

Modlili się za księży i siostry zakonne

Z wielką nadzieją

Powołania budzą się dziś w kulturze, którą cechuje lęk i tymczasowość – powiedział w Miasteczku Śląskim ks. Krystian Piechaczek, dyrektor wydziału duszpasterskiego gliwickiej kurii.

22 października na dniu modlitw Apostolatu Wspierania Powołań ks. Teodora Christopa spotkali się tam rodzice kleryków, księży, zakonników i siostr zakonnych oraz wszyscy troszczący się o powołania w Kościele. Ks. inf. Paweł Pyrchala przy-

pomniął, że żyjącego tu w XIX w. ks. Christopa bardzo bolały działania podejmowane wbrew papieżowi i biskupowi. Ks. Piechaczek, mówiąc o formacji kapłanów, stwierdził: – Musimy umieć obronić swoją wiarę i uzasadnić nadzieję, bo po to właśnie ludzie tego świata przychodzą do nas.

W październiku naukę na I roku w opolskim seminarium rozpoczęło 19 kleryków z naszej diecezji.

Członkowie Apostolatu Wspierania Powołań modlili się w Miasteczku Śląskim

MÓWIĆ GWARĄ TO ZA MAŁO

Ślązakiem Roku 2005 został Kazimierz Czokajło z Radzionkowa – ogłoszono podczas finału 14. edycji konkursu „Po naszymu, czyli po śląsku”, który odbył się 23 października w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzcu. – Jego opowieść o kopalni jest przykładem na to, że pojawiają się coraz bardziej dojrzałe monologi, o dużych walorach literackich. Nie jest to już konkurs na umiejętność posługiwania się gwarą, ale na pokazanie poprzez nią wartości, które niesie ze sobą Śląsk – powiedziała Maria Pańczyk.

Finaliści konkursu:
(od lewej)
Kazimierz Czokajło z Radzionkowa,
Aniela Jaworska z Gostyni i Kamila Ptaszyńska z Zebrzydowic

8-letnia Dominika Drop z Tychów została Młodzieżową Ślązaczką, a Józef Skrzek Honorowym Ślązakiem Roku.

Kaplica jak nowa

KLAUDIA CWOŁEK

ZABRZE. 14 października podczas Wieczoru Fatimskiego w kościele św. Anny w Zabrze bp Gerard Kusz przewodniczył Mszy św. i poświęcił nowy ołtarz w kaplicy Adoracji Najświętszego Sakramentu. Kaplicę, w której nieustająca adoracja trwa od ponad 30 lat, odnowiono z okazji Roku Eucharystii. Przy okazji remontu umieszczono w niej jeszcze jeden mniejszy ołtarz, w którym ustawiono figurę i relikwie Ojca Pio.

W nowym drewnianym ołtarzu wykorzystano dotychczasowe tabernakulum

Dla przedsiębiorczych

TARNOWSKIE GÓRY. W związku ze wzrastającym zainteresowaniem mieszkańców informacjami z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększono liczbę godzin dyżuru Lokalnego Okienka

Przedsiębiorczości, działające w punkcie informacji o mieście w tarnogórskim ratuszu – Rynek 4. Godziny przyjęć: poniedziałek od 14.00 do 17.00 oraz środy i piątki od 13.00 do 16.00.

Jubileusz orkiestry i chóru

GLIWICE. 19 października w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej odbył się uroczysty koncert w wykonaniu Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej oraz Orkiestry Dętej KWK „Sośnica” z okazji jubileuszu 60-lecia ich muzycznej działalności. W pierwszej części koncertu zabrzmiała muzyka sakralna, w drugiej natomiast zaprezentowano różnorodną aranżację ludową. Koncert był też okazją do wręczenia odznaczeń Polskiego Związku Chórów i Orkiestr. Orkiestra Dęta KWK „Sośnica”

to zespół amatorski, który zrzesza obecnie 52 osoby. Od października 1999 roku skupia także muzyków byłej kopalni „Gliwice”. Funkcję dyrektora artystycznego i dyrygenta sprawuje Lesław Podolski, natomiast prezesem grupy jest jej długoletni muzyk i działacz Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, Ryszard Buczek. Akademickim Chórem Politechniki Śląskiej kieruje prof. Czesław Freund. Zespół w 1945 roku założyli byli pracownicy i studenci Politechniki Lwowskiej, śpiewający we Lwowskim Chórze Technicznym.

Orkiestra Dęta KWK „Sośnica” uświetniła wiele ważnych uroczystości

ROMAN KONZAL

Święty zagrożonych wartości

GLIWICE. 16 października w parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Gliwicach zakończony został Rok św. Gerarda, obchodzony we wszystkich wspólnotach redemptorystów. Rozpoczął się sto lat po kanonizacji, a zakończył w 250. rocznicę śmierci św. Gerarda Majelli, uznawanego za patrona matek oczekujących dziecka i dobrej spowiedzi. – To dwie wartości szczególnie dziś zagrożone – mówił bp Gerard Kusz, który przewodniczył

Mszy św. w kościele redemptorystów. – Nasza cywilizacja traktuje macierzyństwo prawie jak chorobę. Współczesny Europejczyk ucieka przed nim. Na Zachodzie jest coraz mniej konfesjonałów, a coraz więcej gabinetów psychoterapeutów. A to konfesjonał jest najbardziej terapeutycznym miejscem, bo tam właśnie człowiek odzyskuje równowagę. 16. dnia każdego miesiąca w parafii odbywa się nowenna do św. Gerarda.

W trosce o rodzinę

KLAUDIA CWOŁEK

Spotkanie rozpoczęło się po wspólnym odmówieniu Koronki do Miłosierdzia Bożego w kaplicy kurialnej

SPOTKANIE W KURII DIECEZJALNEJ.

18 października bp Jan Wierzbicki spotkał się z nowo wybranym zarządem głównym Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Gliwickiej. Delegacji przewodniczył prezes dr Piotr Gawor. Przedstawiciele stowarzyszenia poinformowali Biskupa Ordynariusza o swojej dotychczasowej działalności, przedstawili także plany i zamierzenia na przyszłość. Ustalono, że pielgrzymka SRK do Rud Raciborskich, która odbywa się co roku w przedostatnią sobotę maja, zostanie przekształco-

na w Diecezjalną Pielgrzymkę Rodzin. Wśród nowych inicjatyw szczególnie ciekawym projektem jest tzw. mikroedukacja dla uzależnionych, w Areszcie Śledczym w Gliwicach. Projekt ten realizowany jest we współpracy z Urzędem Miejskim i polega na terapeutycznych spotkaniach z osadzonymi, które umożliwiają później leczenie w ośrodkach odwykowych. Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymali w prezencie od Księdza Biskupa różańce, przywiezione z dopiero co zakończonej pielgrzymki przedstawicieli diecezji do Fatimy.

Taksówką na cmentarz za darmo

TARNOWSKIE GÓRY. Taksówkarze z korporacji „Tanie Taxi” będą w dzień Wszystkich Świętych za darmo wozic na

miejscowe cmentarze osoby po 75. roku życia. Kursy zamawiać można pod numerem telefonu 285-25-50 i 387-20-30.

Dyskusja panelowa w Bytomiu

Pokój bierze się z prawdy

Co to znaczy, że Jan Paweł II był orędownikiem pokoju, zastanawiali się uczestnicy dyskusji panelowej, która odbyła się 16 października w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu.

Warunki budowania pokoju, Papież człowiekiem dialogu, czy możliwe jest pojednanie i przebaczenie bez prawdy – to zagadnienia, wokół których toczyła się dyskusja prowadzona przez o. Dariusza Tabora. Udział w niej wzięli o. Maciej Braun, organizator V Dnia Papieskiego w Bytomiu, i nasz redakcyjny kolega Marcin Jakimowicz. – Jan Paweł II był osobą zakochaną w Chrystusie. I tak jak Chrystus, łamał konwenanse, nie mówił rzeczy łatwych, ale był czytelnym znakiem, szczególnie dla młodych – mówił o. Braun. – Wierność prawdzie popychała go do dia-

HENRYK PRZONDZIONO

logu. Z dialogiem jest tak, że jeśli znam prawdę o sobie samym i o drugiej osobie, to będę szukał prawdy o nas dwóch. I jeśli jestem nastawiony na tę prawdę drugiego człowieka, a on na moją, wtedy możliwe jest porozumienie i pojednanie.

Marcin Jakimowicz przypomniał, że w wywiadach na ła-

Uczestnicy dyskusji na zdjęciu od lewej o. Dariusz Tabor i o. Maciej Braun

mach „Gościa Niedzielnego” jego rozmówcy, jak np. Raniero Cantalamessa czy Daniel Ange, mówiąc o Janie Pawle II, podkreślali jego autentyczność, wypływającą z wiary pogłębianej na kolanach. – Uczył, że warunkiem prawdziwego dialogu jest budowanie na prawdzie. Nie wycofywał się z niewygod-

nej, bolesnej prawdy, trudnej dla drugiej strony, ale wychodził naprzeciw tym, z którymi podejmował dialog – mówił Marcin Jakimowicz, przywołując pierwszą pielgrzymkę Jana Pawła II do Czech, o której rozmawiał z o. Maciejem Ziębą. Papież kanonizował wtedy, zamordowanego przez husytów, Jana Sarkandra. Protestanci, uznając to za obrazę, nie spotkali się z nim. On zaś w homilii przeprosił za krzywdy wyrządzone husytom, odwiedził ich mogiły i sam przebaczył w imieniu Kościoła. Ten gest stał się podstawą budowania prawdziwego ekumenizmu.

W bytomską dyskusję włączali się uczestnicy spotkania – przedstawiciele młodego pokolenia i ci, którzy pamiętają opłatki bożonarodzeniowe z kard. Wojtyłą w „Beczce” u krakowskich dominikanów. Szkoda tylko, że na spotkanie przyszło niewiele osób. MF

Nowy cykl wykładów otwartych

Dziedzictwo Soboru

Karol Wojtyła i Joseph Ratzinger na Soborze i o Soborze – taki tytuł nosił wykład ks. prof. dr. hab. Kazimierza Wolszy, inaugurujący nowy cykl spotkań w Centrum Edukacyjnym w Gliwicach.

Przez najbliższych siedem miesięcy w trzeci czwartek odbywać się tu będą wykłady poświęcone dziedzictwu Soboru Watykańskiego II. Powodem wyboru takiego tematu jest 40. rocznica zakończenia obrad, a także potrzeba kolejnego zgłębienia teologicznej i duchowej spuścizny Soboru. Ks. prof. Wolsza jako motto tego przedsięwzięcia przytoczył cytat z testamentu Jana Pawła II: „Prag-

Ks. prof. Kazimierz Wolsza od wielu lat zajmuje się teologią Josepha Ratzingera

nę powierzyć to wielkie dziedzictwo [Soboru] wszystkim, którzy do jego realizacji są i będą w przyszłości powołani”. To samo dążenie bliskie jest Benedyktowi XVI, który nazajutrz po wyborze powiedział, że jest zdecydowany dalej wprowadzać w życie dzieło Soboru Watykańskiego II, idąc śladem swoich poprzedników, w wierności dwutysiącletniej tradycji Kościoła.

Obaj papieże, jeszcze jako młodzi uczestnicy Soboru, wnieśli bardzo ważny wkład w jego obrady i przygotowanie dokumentów, na co liczne dowody w swoim wykładzie przytaczał prelegent. W konkluzji wykładowca podkreślił, że mi-

mo różnych dróg naukowych i innej pozycji na Soborze (Ratzinger był zaproszonym przez kard. Fringsa, biskupa Kolonii, znawcą teologii, a Wojty-

ła młodym biskupem z Krakowa), obaj zrealizowali jego podwójne oddziaływanie – w sferze świadomości i w sferze postaw. KC

WYKŁADY

odbywają się w Centrum Edukacyjnym im. Jana Pawła II w Gliwicach w czwartki o godz. 18.00. ■ 17 LISTOPADA – ks. dr R. Pierskała, UO: „Blaski i cienie uczestnictwa wiernych w liturgii po Soborze Watykańskim II”. ■ 15 GRUDNIA – o. prof. dr hab. B. Smolka OFM, UO: „Człowiek drogą Kościoła”. Soborowa nauka o Kościele. ■ 19 STYCZNIA – ks. prof. dr hab. Z. Glaeser: „Tęsknota za jednym widzialnym Kościołem”. Nauka Soboru o ekumenizmie. ■ 16 LUTEGO – ks. prof. dr hab. J. Urban, UO: „Dialog międzyreligijny w perspektywie nauczania Soboru”. ■ 16 MARCA – ks. dr A. Kaltbach, UO: „Udział chrześcijan w życiu publicznym w świetle nauki Soboru”. ■ 20 KWIETNIA – prof. dr hab. K. Wojaczek, UO: „Soborowa teologia laikatu”. ■ 18 MAJA – ks. dr R. Chudoba, CE Gliwice: „Soborowa wizja wychowania chrześcijańskiego”.

UWAGI DLA KIEROWCÓW W DNIU WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

BYTOM

- Wyłączony z ruchu samochodowego zostanie odcinek ul. Powstańców Śląskich (od ul. Czarneckiego do ul. Żeromskiego), policja pokieruje objazdami.
- Chodniki wokół cmentarza Mater Dolorosa zostaną zabezpieczone policyjnymi taśmami, aby umożliwić swobodny ruch pieszych.
- Policja będzie kierować ruchem na skrzyżowaniach ulic Piekarskiej, Żeromskiego i al. Legionów.

GLIWICE

- Ul. Kozielska od ul. Czołgowej do ronda będzie zamknięta, jadący ul. Kozielską od strony miasta muszą skręcić w ul. Czołgową, na której będzie obowiązywał ruch jednostronny.
- Na ul. Czołgowej zakaz parkowania po jednej stronie jezdni, kierowcy mogą parkować na ul. Andersa.
- Do Cmentarza Centralnego będą dojeżdżać autobusy PKM, PKS, taksówki oraz samochody indywidualne przewożące osoby niepełnosprawne.
- Wyjazd z parkingu sklepu LIDL na ul. Kozielską będzie zamknięty.

KALETY

- Na ul. Pokoju zostanie wprowadzony ruch jednokierunkowy, od godzin porannych 31 października do godz. 22.00 i listopada.

LUBLINIEC

- Na ul. Cmentarnej zostanie wprowadzony ruch jednokierunkowy, od ul. Powstańców Śl. do ul. Plebiscytowej.
- Na ul. Plebiscytowej zostanie wprowadzony ruch jedno-

kierunkowy, od skrzyżowania z ul. Cmentarną do skrzyżowania z ul. Paderewskiego. Na ulicach wokół cmentarza przy ul. Plebiscytowej zostaną wyznaczone miejsca parkingowe.

- Dojazd do cmentarza przy ul. Spokojnej odbywać się będzie od ul. Skłodowskiej ulicą Spokojną. Na czas trwania świąt ul. Spokojna będzie drogą jednokierunkową; wyjazd z cmentarza odbywać się będzie ul. Cyrana. Cmentarz posiada wyznaczony parking.

TARNOWSKIE GÓRY

- Ul. Gliwicka i ul. Wyszyńskiego – zakaz zatrzymywania się i postoju po jednej stronie jezdni.

PYSKOWICE

- Kierowcy odwiedzający cmentarz przy ul. Cichej mogą parkować samochody na placu miejskiego targowiska przy ul. Strzelców Bytomskich (naprzeciw cmentarza).
- W niektórych miejscach ruchem będzie kierować policja przy pomocy straży miejskiej.

ZABRZE

- Na ul. Rogoźnickiej zostanie wprowadzony ruch jednostronny na odcinku od ul. Obróńców Westerplatte do ul. Mendego.
- Na ul. Pokoju zostanie wprowadzony ruch jednostronny na odcinku od ul. Piłsudskiego do ul. Ciupki oraz zakaz zatrzymywania się po stronie cmentarza.
- Na ul. Budowlanej zostanie wprowadzony ruch jednostronny, od ul. Wyszyńskiego do łącznika ul. Budowlanej z ul. Kosmowską.
- Zakaz zatrzymywania się po wschodniej stronie ul. Św. Józefa za skrzyżowaniem z ul. Ptasią.

Tłumy

Polacy ruszyli w drogę. Aby odwiedzić groby bliskich, pokonują nieraz setki kilometrów. Masowe odwiedzanie cmentarzy w uroczystość Wszystkich Świętych jest częścią polskiej tożsamości.

tekst

KS. WALDEMAR PACKNER

Socjolodzy podkreślają, że odwiedzanie grobów to zwyczaj religijny równie popularny jak dzielenie się opłatkiem w Wigilię czy uroczyste śniadanie wielkanocne. Wizyty na cmentarzach podkreślają więzi z tradycją religijną, ale są też okazją do rodzinnych spotkań przy grobach przodków. Wszystkich Świętych to święta rodzinne, podobnie jak Boże Narodzenie czy Wielkanoc.

Odwiedzanie grobów bliskich, nie tylko w dniu Wszystkich Świętych, jest ważne aż dla 74 proc. Polaków. – Jest tak popularne, że można powiedzieć, iż w jakiejś mierze zachowują je wszyscy – uważa ks. prof. Witold Zdaniewicz, socjolog, dyrektor Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego.

Groby odwiedzają także niewierzący, bo ten zwyczaj ma nie tylko znaczenie religijne, ale również kulturowe. – Jednak nawet jeśli dla kogoś Dzień Zaduszny ma znaczenie wyłącznie kulturowe, na dzień zawsze pozostaje jakieś przekonanie, że życie nie kończy się po śmierci – uważa socjolog.

Swego rodzaju powinność odwiedzenia grobów bliskich i tegoroczny długi weekend sprawiły, że wkrótce polskie drogi zapełnią się samochodami, a wokół większych cmentarzy utworzą się potężne korki. – Lepiej nie dojeżdżać samochodem jak najbliższym cmentarza – radzi asp. Marek Wypych, oficer prasowy zarządźskiej policji. – Uniknie się nerwów, a na pewno zaoszczędzi czasu, gdy do cmentarza dojdziemy pieszo.

Podobnie apeluje do kierowców podinspektor Sta-

Większość Polaków odwiedzi groby bliskich

na cmentarzach

O spokojne i bezpieczne święta

Rozmowa z nadkomisarz **Magdaleną Ziełińską**, oficerem prasowym KMP w Gliwicach

Ks. WALDEMAR PACKNER: Od kilku lat Wszystkich Świętych, szczególnie kierowcom, kojarzy się z policyjną akcją „Znicz”.

NADKOM. MAGDALENA ZIELIŃSKA: – Akcja „Znicz” ma ułatwić ludziom dojazd i bezpieczny powrót z naszych cmentarzy. Funkcjonariusze czuwać będą nad bezpieczeństwem osób odwiedzających nekropole oraz kierować ruchem w okolicach cmentarzy.

Policja odnotowuje wiele przykrych zdarzeń już podczas porządkowania grobów. Na co zwróciłaby Pani szczególną uwagę?

– Przygotowując groby zmarłych, pamiętajmy, aby na cmentarz nie zabierać ze sobą dużej ilości gotówki i cennych przedmiotów. W czasie porządkowania i strojenia grobów ani na chwilę nie pozostawiamy bez opieki torebek czy szaszetek, nie prosimy o pomoc przygodnie napotkanych ludzi. Zwłaszcza osoby starsze i samotne powinny zapewnić sobie na ten czas towarzystwo krewnych lub znajomych.

Wiele osób skarży się na kradzieże, które mają miejsce na cmentarzach.

– Drogie ozdoby, znicze i kwiaty połóżmy na grobach

ROMAN KONZAL

tuż przed świętem, tak aby zminimalizować ryzyko kradzieży. Odwiedzając groby w dzień Wszystkich Świętych, zwróćmy szczególną uwagę na pieniądze i dokumenty. Nie przechowujemy gotówki ani dokumentów w zewnętrznych kieszeniach ubrań, pilnujemy torebek. Rodzice winni zadbać o należyty nadzór nad dziećmi.

Co radzi Pani tym, którzy na cmentarz jadą pociągiem lub autobusem?

– Jadąc autobusem lub tramwajem, szczególnie przy wsiadaniu i wysiadaniu, uważajmy na torebki i unikajmy sztucznego tłoku. Panowie nie powinni przechowywać portfeli w tylnych kieszeniach spodni. W pociągu, zwłaszcza na dalekich trasach, nie rozmawiamy z przypadkowymi osobami i nie przyjmujemy żadnych poczęstunków od współpasażerów. Wychodząc z przedziału, nawet na chwilę, zawsze zabieramy ze sobą pieniądze i dokumenty.

Szczególnie do kierowców policja apeluje o rozsądek.

– Korzystając z samochodu, należy pamiętać o sprawdzeniu stanu technicznego. Za kierownicę siadajmy trzeźwi i wypoczęci. Podczas długiej jazdy pamiętajmy o robieniu przerw, a na postój wybierajmy miejsca zaludnione i dobrze oświetlone. Jadąc na cmentarz w dzień Wszystkich Świętych, kierowcy powinni zapoznać się z obowiązującymi objazdami i ściśle stosować się do zaleceń policji. Samochód należy parkować w miejscach wyznaczonych, pamiętajmy, aby nie zastawiać drogi innym. Udając się na cmentarz, należy zabrać z pojazdu atrakcyjne przedmioty i dokumenty. W tym dniu na drogi wyjedzie mnóstwo tzw. niedzielnych kierowców. Stąd apel o zachowanie szczególnej ostrożności i o dostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze. Należy pamiętać, że od 1 października kierowcy mają obowiązek jazdy z włączonymi światłami.

MIKOLAJ PIKARA

Odwiedzanie grobów bliskich jest ważne dla większości Polaków

niśław Surowiec, naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Bytomiu. –

Uważajmy na pieszych, zwłaszcza w okolicach cmentarzy, a przede wszystkim noga z gazu! I dobra rada dla tych, którzy drogami samochodami przyjechali z zagranicy: jeżeli nie mamy garażu, to lepiej zostawić samochód na strzeżonym parkingu niż pod blokiem.

Każdego roku w dni świąteczne policyjne statystyki odnotowują wzrost liczby wypadków. Wielu tragicznych zdarzeń można by uniknąć, gdyby kierujący i piesi zachowali większą ostrożność i rozwagę. Oby tegoroczne święto było spokojne i wszyscy bezpiecznie wrócili do swoich domów. Czy tak będzie, zależy przede wszystkim od nas samych. ■

Losy Ślązaków deportowanych do ZSRR

Musza wom coś powiedzieć

Edward Dobiosz zapamiętał dzień powrotu ojca Karola:

„Jak przyszedł do domu, to musieliśmy go na podwórku rozebrać i wykapać, taki był zawszawiony. A głodny ... nie mogliśmy mu zaraz dać, by sobie podjadł, ale pomalutku, jak dziecko, wodzionkę”.

Wiosną tego roku minęło 60 lat od tragicznych wydarzeń związanych z deportacjami mieszkańców Górnego Śląska do ZSRR. Trwają badania nad ich skalą w powiecie gliwickim (według granic z 1945 roku) i w samych Gliwicach.

W wyniku poszukiwań archiwalnych oraz wywiadów udało się ustalić m.in. dane 30 mieszkańców Szalszy. Dzięki wypowiedziom Wincentego Bleicherta, Edwarda Dobiosza i Helmuta Gaworka, odtworzono losy wszystkich internowanych, wśród których było 19 górników, 6 robotników, 2 rolników, ślusarz, malarz i najmłodszy, osiemnastoletni uczeń zawodu. Ich średnia wieku to 40 lat.

Po wkroczeniu Armii Czerwonej wszyscy mężczyźni z Szalszy zostali zatrudnieni przy poszerzaniu torów na trasie Bytom-Pyskowitz. Panowało przekonanie, że skoro tak ciężko pracują, to ominie ich internowanie, ale i tu pojawiła się wieść, by mężczyźni od 17 do 50 roku życia, zaopatrzeni w koc i prowiant na dwa tygodnie, zgłosili się 7 marca do komendantury wojennej w Gliwicach. Mężczyźni zbrali się w dwóch miejscach – obok remizy straży pożarnej i na Kuźnicy, skąd wyruszyli do gliwickich koszar. Sądzili, że będą przygotowywać okopy nad Odrą. Czekały ich kolejne marsze: do obozu w Łąbędach, po dwóch tygodniach wzdłuż torów do Pyskowitz, gdzie załadowani do „krowoków”, w ogromnym ścisku, rozpoczęli długo trwającą po-

ZDJEŃCA ARCHIWUM RODZINNE

droż na Ukrainę. W większości znaleźli się w Markiejewce koło Stalino (dzisiejszy Doneck), Dniepropietrowsku oraz Kirowogradzie. Konrad Bleichert opowiadał swojej rodzinie, że w obozowych barakach było bardzo zimno, starali się więc, wyjeżdżając na powierzchnię poszyć, pod ubraniem przemycić kawałek węgla. Z kopalni

wynosili też drut, klepali z niego gwoździe i na tuziny sprzedawali na bazarze. Za uzyskane w ten sposób drobne pieniądze kupowali placki kukurydziane, słonecznik albo tytoń.

Jako pierwsi powrócili najbardziej chorzy Roman Polywka i Franciszek Kalytta. Byli tak słabi, że z dworca w Mikulczycach do wsi przywieziono ich

na wózku. Franciszek Kalytta, wujek pana Bleichert, poprosił siostrzeńca, by zrobił mu trumnę. Młody człowiek, uczący się stolarskiego fachu, był pewny, że wujek odzyska siły. Stało się jednak inaczej, 18 lutego 1945 roku zmarł z wycieńczenia. Trumnę trzeba było zrobić z desek szafy, bo nie było innego ma-

Konrad Bleichert z rodziną. Wrócił do swoich

teriału. Do rodzinnej miejscowości powróciło 22

mężczyzn: Józef Binczyk, Konrad Bleichert, Wilhelm Bobrzyk, Teodor Cebula, Paweł Cipa, Rajmund Ciupka, Karol Dobiosz, Paweł Gruszka, Franciszek Kalytta, Józef Kot, Konrad Kowolik, Konrad Kusz, Ignacy Kycia, Stanisław Kycia, Wiktor Kycia, Antoni Michalik, Ignacy Michalik Józef Michalik, Gerard Piechura, Paweł Pietrek, Paweł Polywka, Roman Polywka. Byli skrajnie wyczerpani, z popuchniętymi nogami.

Ośmioro mieszkańców zmarło na zesłaniu. W domu Anastazji Schnury pewnego dnia zjawił się Paweł Pietrek, przebywający w tym samym obozie co jej mąż, i padły słowa, przekazywane w rodzinie do dziś: „Słuchajcie Stazyjko, musza wom coś powiedzieć”. Według relacji naocznego świadka, podczas powrotu z pracy do łagru, wycieńczeni i głodni ujrzeni furmankę załadowaną bu-

Mikołaj Bleichert z pierwszą żoną Anną. Zmarł na zesłaniu

rakami. Pod nogi idącego z przodu Augusta potoczył się burak

i kiedy schylił się, by go podnieść, strażniczka zadała mu kolbą śmiertelny cios. Na zawsze na „nieuludzkiej ziemi” pozostali: Piotr Biskupek, Mikołaj Bleichert, Cyprjan Grabizna, Józef Kycia, Paweł Miklas, Alojzy Polywka, August Schnura, Franciszek Zmarzlik.

**ELŻBIETA BORKOWSKA
MAŁGORZATA SCHNURA**

Konkurs dla dzieci

Wygraj książki

Wspólnie z Wydawnictwem Jedność i gliwickim Radiem Plus zachęcamy dzieci do udziału w konkursie, w którym można wygrać ciekawe książki. Fundatorem nagród jest Wydawnictwo Jedność – oferujące m.in. książki na upominek autorstwa Thomasa Romanusa, które zachęcają do szczególnej refleksji nad własnym życiem. Zobacz księgamia internetowa: www.jedność.com.pl.

Aby wygrać książki, należy zadzwonić o godz. 8.30 do Radia Plus w niedzielę 6 listopada podczas audycji „Quizy pani Izy” (tel. do studia (0 32/232 52 32) i odpowiedzieć na pytanie: **Jakie imiona miały dzieci z Bullerbyn?**

W tym tygodniu można wygrać:

■ MÓJ PIERWSZY PODRĘCZNIK DO PRZYRODY

To książka, który umożliwia bliższe poznanie przyrody, uczy ochrony środowiska oraz

zawiera mnóstwo ciekawostek o otaczającym świecie, a także łatwe i zabawne ćwiczenia. Na wielu stronach znajdują się szablony do kolorowania i wycinania.

■ MÓJ PIERWSZY PODRĘCZNIK DO PLASTYKI

To zabawna podróż w świat papieru, pędzli i kolorów, która uczy rysowania, malowania i wyklejania. Na kolejnych stronach

książki znajdują się cenne wskazówki, zabawne ćwiczenia oraz gotowe formy do wycinania i kolorowania. ■

Szkoła podstawowa w Koszęcinie przyjęła imię Jana Pawła II

Szczęśliwa siódemka

Rodzice, nauczyciele i uczniowie nie mieli wątpliwości, jakie imię powinna nosić ich szkoła.

– Podczas zebrania, które odbyło się dwa lata temu, rodzice mieli możliwość wytypowania kandydata na patrona naszej szkoły i większość zaproponowała Jana Pawła II – mówi Janina Odoj, dyrektor placówki. – Do tej pory nie mieliśmy żadnego patrona, mimo że nasza szkoła ma 70 lat. Ale może tak miało być, bo równie godnego człowieka prawdopodobnie byśmy nie znaleźli – dodaje.

Uroczystość związana z nadaniem imienia odbyła się w Dniu Nauczyciela. Podczas Mszy św. w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa modlono się o beatyfikację Jana Pawła II oraz za absolwentów, uczniów i nauczycieli. Eucharystii przewodniczył bp Gerard Kusz, który w homilii mówił, że młodych trzeba uczyć umiejętności wybierania dobra. Ojciec Święty jest dla nas dobrym orędownikiem, bo był świadkiem Jezusa Chrystusa i uczył, że człowiek powinien żyć w blasku prawdy. Po Mszy św. Ksiądz Biskup poświę-

KLAUDIA CWOŁEK

cił pamiątkową tablicę w szkole, a w domu kultury dzieci zaprezentowały widowisko o swoim nowym patronie.

Szkoła podstawowa w Koszęcinie jest siódmą w diecezji, która przyjęła imię Jana Pawła II. Prawie 300 dzieci z Koszęcina, Cieszowej, Irek, Rzyc i Bruśka uczy 28 nauczycieli. – Nasze ostatnie największe osiągnięcie to zakwalifikowanie się do projektu „Szkole

Bp Gerard Kusz poświęcił w szkole pamiątkową tablicę z wizerunkiem nowego patrona

ła Marzeń” – mówi J. Odoj. – Dzięki temu otrzymujemy 88 tysięcy złotych na zajęcia pozalekcyjne i na rozszerzenie możliwości edukacyjnych uczniów. To nas cieszy, bo możemy mieć wszyst-

kie kółka pozalekcyjne i darmowe wyjazdy dla dzieci do teatru czy kina. Jest to dla nas ważne, bo nasze środowisko jest bardzo biedne.

KLAUDIA CWOŁEK

Koncert i warsztaty muzyczne

Wyśpiewana z radością

Dobra Nowina i refleksja poprzez muzykę inspirowaną rytmem i kulturą afrykańską – tak wyglądał koncert zespołu Viola & New Day, który odbył się w sobotę 15 października w kościele Matki Boskiej Kochawirskiej w Gliwicach.

Wysoki poziom artystyczny połączony z ewangelicznym przekazem zrobił duże wrażenie na zgromadzonej publiczności, która długo nie chciała pozwolić muzykom zejść ze sceny. Był to już ich drugi występ w naszym mieście (przy-

JUSTYNA BRZEZIŃSKA

pomnijmy, że zagrali również podczas ostatniej edycji festiwalu Cantate Deo). Po koncercie członkowie grupy podkreślali, że chętnie wrócą tu po raz kolejny.

Oprócz samego występu zespół poprowadził warsztaty dla diakonii muzycznej oraz spotkał się z parafialnym duszpasterstwem młodzieży.

PAWEŁ KOSTECKI

Zespół chce być nie tylko grupą muzyków, ale także wspólnotą wzrastania w wierze

Wszchnica Zabrzeńska rozwija działalność

Nowe horyzonty

Trzy kolejne sekcje – promocji zdrowia, nauk społecznych i dziedzictwa Jana Pawła II ruszyły w ramach Uniwersytetu Otwartego.

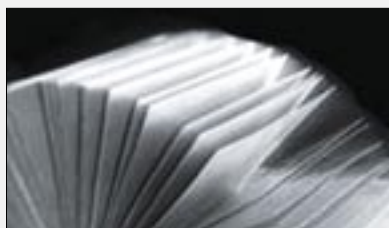
– Końcowe dni życia Jana Pawła okazały się wyzwaniem do pogłębienia jego nauki, którą może słuchaliśmy, ale wystarczająco nie zgłębiali – mówi o pomysłach utworzenia nowej sekcji poświęconej nauczaniu Papieża dr n. med. Krystyna Rożek-Lesiak, inicjator przedsięwzięcia. – Zaproponowaliśmy zebranie grona osób, które interesują się niekoniernie religijno-kościelną stroną tego, co Ojciec Święty pisał, ale bardziej filozoficzną i społeczną, która też jest ogromnie ważna, a nie zawsze dociera do ludzi.

Oprócz tej sekcji, którą prowadzi dr Barbara Zięblińska, ostatnio powstały jeszcze dwie inne – promocji zdrowia, pod kierunkiem doc. Wacława Jeża, i nauk społecznych, którą prowadzi mgr Piotr Litaniuk.

W sumie w ramach Uniwersytetu Otwartego działa już 11 sekcji zainteresowań, w tym między innymi językowe, muzyczna i haftu. Zajęcia większości grup odbywają się dwa razy w miesiącu, w siedzibie Wszchnicy Zabrzeńskiej przy placu Dworcowym 6. Jedynie sekcja muzyczna spotyka się w Państwowej Szkole Muzycznej, przy ul. Reymonta 7a.

Uniwersytet Otwarty działa w ramach Wszchnicy Zabrzeńskiej, a jego celem jest dokształcanie dorosłych, niezależnie od wieku, poziomu i rodzaju posiadanego wykształcenia. Wszystkie zajęcia (wykłady i sekcje) są bezpłatne. Więcej informacji można uzyskać pod numerem tel. 271-75-42 oraz na stronie www.wszchnica.zabrze.pl.

LISTOPADOWE WYKŁADY UNIwersytetu OTWARTEGO

5 listopada, godz. 10.00 – prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz (UŚ) – „Rodzina wobec kryzysu wartości”.

19 listopada, godz. 10.00 – dr Antoni Winiarski (UŚ) – „Fizyka w przyrodzie”.

Miejsce: Politechnika Śląska w Zabrzu, ul. Roosevelta 42.

Autorzy książki zapraszają do odwiedzenia miejscowości

Prezent na jubileusz

Łagiewniki Wielkie to niewielka wieś, o której wspomniano już w dokumentach z 1305 roku, a ostatnio doczekała się własnej monografii.

Miejscowość należy obecnie do gminy Pawonków w powiecie lublinieckim. Choć zameldowanych jest w niej niecałe 700 mieszkańców, składa się aż z siedmiu dzielnic. Ponadstronicowa publikacja zawiera między innymi historię miejscowości i parafii oraz prezenta-

cję kolejnych powstających tam kościołów. Wśród wielu fotografii, które zajmują połowę książki, można znaleźć ciekawe zdjęcia z poświęcenia nowej świątyni. Do Łagiewnik przyjechał wtedy bp Herbert Bednorz, ordynariusz diecezji katowickiej, do której parafia należała przed utworzeniem diecezji gliwickiej.

K.C.

Łagiewniki Wielkie dawniej i dziś.
Praca zbiorowa. 2005.

GOŚC GLIWICKI
gliwice@goscniiedzienly.pl

Adres redakcji: ul. Łużycka 1, 44-101 Gliwice
tel./faks (32) 230-78-80, skr. poczt. 196
Redagują: ks. Waldemar Packner – dyrektor oddziału,
Klaudia Cwolek, Mira Fiutak

Zapowiedzi

■ UROCZYŚCIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH.

1 LISTOPADA, godz. 14.00 – w kościele Wszystkich Świętych w Gliwicach rozpoczęcie procesji na cmentarz centralny. Około godz. 14.30 krótka modlitwa w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny przy ul. Kozielskiej, o godz. 15.00 przy kaplicy na cmentarzu nabożeństwo Słowa Bożego z homilią bpa Gerarda Kusza i procesja z modlitwą różańcową.

■ **KONCERT W DZIEŃ ZADUSZNY.** 2 LISTOPADA, godz. 19.00, kościół św. Anny – „Requiem” Mozarta w wykonaniu Filharmonii Zabrzeńskiej, chóru „Resonans con tutti i solistów”.

■ **WSPÓLNOTA DZIECI MARYI** zaprasza animatorki na spotkanie, które odbędzie się 5 LISTOPADA o godz. 11.00 w parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bytomiu (przy rynku).

■ **PIELGRZYMKA KOLEJARZY.** 5 i 6 LISTOPADA odbędzie się Ogólnopolska Pielgrzymka Kolejarzy na Jasną Górę pod hasłem: Dzięczynienie za dar Eucharystii – dzięczynienie za pontyfikat Jana Pawła II. Ks. Karol Sikora, kapelan kolejarzy, informuje, że 6 listopada wyjadą do Częstochowy pociągi pielgrzymkowe. Z Gliwic o godz. 6.52, a z Tarnowskich Gór o godz. 7.49.

■ **KONCERT W MIKULCZYCACH.** 6 LISTOPADA, godz. 16.00, kościół św. Teresy w Zabrzu Mikulczycach – koncert organowy prof. Juliana Gembalskiego.

■ **SPOTKANIA DLA MŁODZIEŻY.** Siostry Służebniczki zapraszają dziewczęta do „Betanii” na spotkania weekendowe „W gronie przyjaciół Jezusa”. Terminy: od 11 DO 13 LISTOPADA – dla maturzystek i studentek oraz OD 18 DO 20 LISTOPADA – dla gimnazjalistek. Początek w piątek o godz. 18.00, zakończenie w niedzielę o 12.00. Ponadto OD 25 DO 26 LISTOPADA odbędzie się nocne czuwanie dla dziewcząt i chłopców z liceum i technikum. Rozpoczęcie o godz. 19.00. Kontynuacją czuwania będzie dzień skupienia dla licealistek. Na wszystkie spotkania obowiązuje zgłoszenie, przynajmniej w tydzień przed podanym terminem: SM. Faustyna Jureczko, ul. Klasztorna 2, 47-150 Leśnica, tel. (077) 404 83 30 lub 404 82 30, e-mail: faustynaj@wp.pl.